

אור השבת

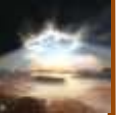
הדלקת נרות - 19:28

מוצאי שבת - 20:33

* עפ"י זמני ת"א

"והמשכילים יזהירו כוזהר הרקיע"

פרשת בלק היא אחת מחמשת הפרשיות שנקראות על שמות אנשים: נוח, יתרו, קורח, בלק, פינחס.

פרשת נוח – שעליו מעידה התורה "נוח איש צדיק תמים היה בדורותיו".

פרשת יתרו – שחיה כהן מדין לא היה חסר לו כלום הן במעמד והן בכסף ובכל זאת עזב חכול כדי לחפש את האמת, מלבד העובדה שחיה חותן משה רבנו אבי הנביאים.

פרשת קורח – קורח ועדתו שחיו גדולים בתורה, אמנם התנחגותו כשל רשע אך מניעיו כשל צדיק, השתוקק כ"כ לשרת בקודש ועליו נאמר "צדיק כתמר יפריח" סופי תיבות – **קרח**, באחרית הימים הוא צדיק אך מה שנוגע לעולם הזה, קרח טועה.

פרשת פינחס – שזכה לקדש שם שמים בקנאו קנאת ה' לעיני כל ישראל שחרג את זמרי וכזבי ובכך עצר את המגיפה, חז"ל סברו שאליהו הנביא הוא הגלגול של פינחס.

אך פרשת בלק?! באה ככה מאן מאלה מה שביקש להצר על ישראל שתקרא כרשה על שו?!

מסבירים חכמי ישראל: נא' במסכת סוטה "בשכר ארבעים ושניים קרבנות שחקריב בלק מלך מואב – זכה ויצאה ממנו רות שיצאו ממנה דוד ושלמה". לפיכך עמדה לבלק הזכות של צאצאיו חדגולים: גדולי מלכי ישראל דוד נעים זמירות ישראל ושלמה שבנה את בית המקדש הראשון ובזכותם הונצח בפרשיות התורה שמו של מלך נכרי זה – בלק, שלא הסתיר את שנאתו חכבושה לישראל.

" כל אהבה שהיא תלויה בדבר (בסיבה חיצונית) – בטל הדבר, בטלה אהבה. ואילו היא אהבה, שהיא תלויה בדבר? כגון אהבת בלעם בן בעור ובלק בן ציפור מלך מואב. (שהיו שונאים זה לזה ימים רבים, ונעשו אוהבים לשעה מיוחדת שבטי ישראל)"

~ משנה ~

אבק ועפר: בגד שהתלכלך מעפר או אבק, מותר לנער בשבת, אף אם הוא 'חדש' 'שחור' ו-'מקפיד שלא ללובשו בלי ניקוי'. ומותר לנקותו גם במברשת בגדים. ובני אשכנז מחמירים בזה, כמו שכתב הרמ"א "טוב לחוש ולהחמיר בזה". ולכן כל אדם יזהר שלא יתלכלכו בגדיו כלל.

שפשוף הבגד: ודע שכל ההיתר באבק ועפר, הוא רק לנער את הבגד, אבל לשפשוף את הבגד – אסור לשפשוף מבחוץ, שנראה כמלבן, אלא ישפשוף מבפנים, והיינו שייקח את שני צידי הבגד מבפנים וישפשוף זה בזה. או שיגרדו בציפורן מבחוץ, שבזה אינו נראה כמלבן, וגם נשאר קצת עדיין רושם מהלכלוך.

נדבק תבשיל בבגד: אם נדבק מעט מהתבשיל בבגד 'שחור' 'חדש' 'ומקפיד עליו', אסור להסירו, אך מותר לגרדו בציפורן באופן שנשאר רושם מהלכלוך.

עור: מותר ליתן מים על בגד עור או על נעלי עור כדי לנקותם, ובלבד שלא ישפשוף כלל. וכן מותר לנקות **ביד** או **במטלית יבשה** את האבק המצטבר על הנעליים.

מתוך ילקוט יוסף

פינת ההלכה

מלאכת מלבן

מוריד הגשם: גשמים שירדו על בגד 'חדש', בין שהוא שחור ובין שהוא משאר צבעים, אסור לנערו בשבת, שמסתמא אדם מקפיד עליו שלא יהיו עליו מים רבים. אבל אם הבגד ישן ואפילו בצבע שחור, מותר לנערו בנחת, כיוון שאינו מקפיד עליו.

שלג: שלג שנפל על הבגד ועדיין אינו נמס בבגד, רשאי לנערו בנחת. אבל אם השלג נמס בבגד, והבגד שחור וחדש, אין לנערו.

מעיל ניילון: מעיל גשם שאינו עשוי מבד אלא מניילון, מותר לנערו בכוח מהמים שעליו, כיוון שאין המים נספגים בו, ואין כאן חשש סחיטה כלל.

זכות הלימוד לרפואה שלמה לטקד חיה בת אסנת הי"ו

"ה' רועי לא אחסר"

~מדרש תנ"ך~

"מה טובו אוהליך יעקב"

אמר רבי יונתן: מהו שכתוב "נאמנים יקריס" **פצעי אוהב, ונערתות** (מכבידות ולא נעמיות) **נשיקות שונא** (משני כזו)? טובה קללה שקילל אחיה השילוני (נבטל ה' בסוף ימי שלמה ובני ישראל) את ישראל יותר מברכה שברכס בלעם הרשע.

אחיה השילוני קיללם בקנה (צמח בר הפל' ע"ש רבי) שאמר להם לישראל: "והכה ה' את ישראל, כאשר ינוד (נע) הקנה במים" - מה קנה זה עומד במקום מים, וגזעו מחליף (אם נכרת גזעו, הוא צמח מחנה) ושורשיו מרובים, ואפילו כל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו, אין מזיזות אותו ממקומו אלא הולך ובא עימהן (הוא נע אנה ואנה בעקבות הרוחות). דממו (שכנו החחות), עמד הקנה במקומו.

זכות הלימוד בעלון לרפואת; אביגיל בת רומיה, הרב דוד בן סעדיה, שולמית בת חממה יונה, דורית בת גאולה, משה מרלי בן חווה, דינה בת דיאמנטה, פיבי בת תמר, הדסה בת תמר, מול בת כוכבה, ברכה בת חביבה, אורן בן אביגיל.

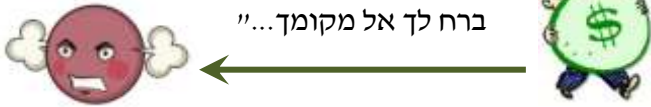
אבל בלעם הרשע ברכס (ברך את ישראל) בארז שאמר להם לישראל: "מה טובו אוהליך יעקב... כארזים עלי מים" - מה ארז זה אינו עומד במקום מים (אילו צקוק למקום מים מרובים), ואין גזעו מחליף (אם נכרת גזעו אילו צמח מחנה) ואין שורשיו מרובים, ואפילו כל הרוחות שבעולם נושבות בו, אין מזיזות אותו ממקומו. כיוון שנשבה בו רוח דרומית, מיד עוקרתו והופכתו על פניו.

שנינו במסכת סנהדרין: "לעולם (תמיד) יעסוק אדם בתורה ובמצוות אפילו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה - בא לשמה. שבשכר ארבעים ושניים קרבנות שהקריב בלק (על פסאם שבעה פריש ושבעה אילים, ואף שהתכוון בכך להרע לישראל), זכה ויצאה ממנו רות (למשה שלמכות).

רבי אלעזר הקפר אומר: "כל המכבד את חברו בשביל ממון, סוף שנפטר ממנו בקלון (נפרד ממנו בביזיון). שכן מצינו בבלעם הרשע, שכיבד את בלק לשם ממון, ונפטר ממנו בקלון,

שנאמר: "ויחר אף בלק אל בלעם... ויאמר..."

ברח לך אל מקומך..."

החזרה לארץ צריכה גם להחזיר לאט לאט לתורה את מקומה האמיתי. **אם כן היהדות איננה דת, אלא דרך חיים!**

תפיסה זאת יכולה להסביר לנו מדוע התורה ניתנה לעם ישראל ולא לאבותינו, אברהם יצחק ויעקב. בעם יש כל מיני דרגות של בני אדם: צדיקים, בינוניים ופחות מכך. ישנם אנשים שעמלים ביגיע כפיים, ישנם שופטים ורופאים, וישנם תלמידי חכמים ומורי הוראה. כל מיני דרגות וכל מיני רמות.

לכן התורה לא ניתנה לאבות, שהם יחידים, אלא לעם. נתינת התורה לעם שלם מורה על כך שיש בה בתורה הדרכה שמתאימה לכל רמות החיים, הדרכה שמתאימה לעם, ולא רק ליחיד סגולה. **"עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו"; "והייתם לי סגולה כי לי כל הארץ."**

סיכום החודש בנושא: "התורה, ערכה והשפעתה"

התורה היא הרעיון העליון שעל פיו ברא ה' את העולם וסידר אותו. הסדר הזה מודריך אותנו גם בחיי היומיום, החופש האמיתי גנוז בקיום התורה, משום שהיא הטבע הפנימי שלנו. הרצונות היצריים המידיים מבטאים צד חיצוני יותר באדם ואילו התורה מבטאת את הצד הפנימי השלם יותר.

התורה מגיעה מן השמים ואיננה חכמה אנושית, חלקית. רק ע"י הכוונה אלוקית שכזו אפשר לדעת בדיוק מה אמיתי ומה נכון, באדם מישראל יש התאמה והכנה פנימית לתורה, שאותה חייבים לפתח ע"י לימוד. התורה הכרחית לקיום עם ישראל ולקיום העולם ולכן היא לא ניתנה בבחירה, התורה מורה את הדרך בכל מישורי החיים, ולכן, היהדות איננה רק דת אלא דרך חיים.

2022 חג המצות האמיתי נמשך אלסוף בסוגיית 'חיי תורה'...

ונלמז את הנלמז: 'הוצי' אומז תורה, ואין אומז תורה - מה ההבדל?

פינת האמונה

~מדרש תנ"ך~

דת או דרך חיים?

אנו זוכים ללמוד ביחד על סוגיית 'חיי תורה', ובעזרת חיי יתקיים בנו חתוב: "עץ חיים היא למחזיקים בה". נלמד חיים על כך שהיהדות היא לא דת!!! אלא היהדות היא דרך חיים! - מה זאת אומרת?

מידי פעם יוצא לשמוע על התביעה להפריד דת ממדינה, או טענה מעין: "מה הרבנים מתערבים בזה, זה לא קשור לדת". לפי טענה זאת, הצרכים החילוניים של המדינה נמצאים בצד אחד, ושם נמצא את הצבא, המשפט, הכלכלה וכדומה. בצד הדתי לעומת זאת נמצא את בית הכנסת, הכשרות, הציצית והתפילין וכן הלאה. **האם זה נכון? האומנם היהדות היא דת ככל הדתות?** מובן מאליו שהתשובה על כך היא - לא. עצם העובדה שנולדים יהודים ולא בוחרים בכך, כבר מצביעה על השוני המהותי שיש ביהדות. **מה השוני הזה בא לראות?**

התורה, כפי שלמדנו, כשמה כן היא, **מורה את הדרך**. מהי הדרך? הדרך היא כל החיים כולם! "בכל דרכיך דעהו..." התביעה האלוקית שעולה מן התורה היא לחיות את כל החיים לאור האידיאל האלוקי, לאור עקרונות התורה וציוויה. התורה איננה מדברת רק על בית הכנסת ועל כשרות, אלא גם על הצבא, המשפט, החינוך, הכלכלה, בין אדם למקום ובין אדם לחברו, **על כל הערכים כולם**. הניסיון למזער את התורה לפינה דתית בלבד הוא מחלת הגלות, שבה הצטמצמה התורה לפינה הדתית בלבד מסיבות שונות.

זכות הלימוד בעלון לעילוי נשמת שלומית שפרה בת טובה ניסל, יוכבד בת סעדיה, אמיתי אלימלך בן ליאח, שמעון בן יעשכר דב כהן, אברהם בן לאה, נעמה בת אבישג.

הלכות לשון הרע, כלל א, סעיף א'

"אסור לספר דבר גנות על חברו, ואפילו אם חגגות אמת. וזה נקרא בפי חז"ל לשון הרע. והמספר עובר בלא תעשה של "לא תלך רכיל בעמך" (ויקרא י"ט ט"ז), ולספר בגנות חברו נחשב רכילות".

הלכות לשון הרע, כלל א, סעיף ב'

"הלאו הזה שכתבנו שעובר בסיפור לשון הרע, הוא רק הלאו שכתוב בפירוש על עבירה זו. אבל יש עוד הרבה לאוין ועשיין שעובר עליהם על ידי סיפור לשון הרע".

הלכות לשון הרע, כלל א, סעיף ג'

המספר לשון הרע עובר ב"לא תלך רכיל בעמך", אם במקרה סיפר בגנות חברו. אבל אם חס ושלום חורגל לעבור על עוון זה בקביעות, כמו אלו שרגילים לשבת ולספר דברי גנאי על אנשים, אנשים כאלה נקראים בפי חז"ל בעלי לשון הרע. ועונשן גדול בהרבה, כיון שהם עוברים על תורת ה' מתוך זלזול, ונעשה אצלם כחפקר. ועליהם נאמר "יכרת ה' כל שפתי חלקות לשון מדברת גדולות" (תהילים י"ב, ד').

סגולה: לקרוא כל יום שתי הלכות בספר "שמירת הלשון" של החפץ חיים, בכל בית שעשו כך ראו מיד ישועות גדולות בפרנסה, שידוך, רפואה וכו'...

ובפרט המצטרפים למעגל "שומרי הלשון סביב השעון" שמקבלים על עצמם להיזהר מדבר לשון הרע במשך 60 דקות (שעה) ביום, בשעות הבוקר או הצהריים או הערב בשעה קבועה, נחשב כאילו שמרו כל היום וכך יעשו במשך 40 יום ורואים ניסים מעל הטבע.

נתחיל בעז"ה בלימוד הלכות לשון הרע. יה"ר שחקב"ה יסייע בידינו להתרחק מלה"ר וליצור חיי חברה תקינים. **הקדמה:**

- א. מספר לשון הרע עובר על "ארור מכה רעהו בסת"ר" (דברים כ"ז כ"ד). שהפסוק מדבר על לשון הרע.
- ב. עובר גם כן על "ארור משגח עיוור בדרך". וכוונת הפסוק הוא על מי שנותן מכשול לפני אדם אחר כדי שייכשל באיסור. וכמו פה שמכשיל את השומע בלשון הרע.
- ג. ואם חס ושלום נעשה העניין של שמירת הלשון כחפקר אצלו עובר גם על ארור נוסף שהוא "ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם" (דברים כ"ז כ"ו), שמדובר על מי שלא מקבל על עצמו את כל מצוות התורה ללא יוצא מן הכלל.
- ד. ואם חס ושלום סיפור לשון הרע על אביו ואמו עובר על ארור של "ארור מקלח אביו ואמו" (דברים כ"ז ט"ז).

וידוע מאמר הגמרא (שבועות דף ל"ו.) "ארור שיש בו קללה, בו נידוי". לכן על האדם שלא נזהר בשמירת הלשון לחיות חרד בגפשו שמא נידו אותו בשמים בגלל זה.

ועוד כמה עניינים רעים נסבבים בגלל עניין זה של לשון הרע. כמו מידת האכזריות, ומידת חכעם שהוא עוון חמור. וגם לפעמים בא על ידי זה לליצנות ולשארי מידות רעות.

שו"ת מהכרשה

ר' עזרא מרחם

ש: חמש מבין פרשיות התורה נקראות בשם אנשים. מה הן הפרשות? **ת:** נח, יתרו, קרח, בלק ופנחס.

ש: במה זכה בלק שתקרא פרשה על שמו? **ת:** לפי הגמ' במסכת סוטה: "בשכר 42 קרבנות שהקריב בלק, זכה ויצא ממנו רות שיצאו ממנה דוד ושלמה".

ש: מי היה בלק? **ת:** לפי רש"י: "מנסיכי מדין היה, וכיון שמת סיחון מינוהו המואבים למלך עליהם". לפי הזהר: מבני בניו של יתרו היה ולא רצה להתגייר.

ש: מה למדים מדברי בלק לבלעם: "לכה ארה לייך **ת:** למדים שצריך אדם להיזהר בלשונו שלא יפתח פה לשטן, שהרי בלק פיו הכשילו ולבסוף בלעם קילל אותו. (לפי השל"ה הקדוש)

ש: מנין נלמד הכלל: "השנאה מקלקלת אמת השורה"? **ת:** מהעובדה שבלעם חבש בעצמו את אתונו בגלל שנאתו לישראל.

ש: "ויקם בלעם בבקר ויחבוש את אתונו". על מי בתורה מסופר שעה פעולה דומה? **ת:** אברהם בעקידה: "וישכם בבקר ויחבוש את חמורו".

ש: "והוא רוכב על אתונו ושני נעריו אתו". מה רמוז במילה נער? **ת:** רמז ל 3 התכונות הרעות של בלעם המפורטות באבות פרק ה'. ר"ת נער = נפש רחבה, עין רעה, רוח גבוהה.

ש: מה רמזה האתון לבלעם במשפט: "כי הכיתני זה שלוש רגלים" (רש"י)? **ת:** רמזה לו: אתה מבקש לעקור אומה שחונגת 3 רגלים בשנה!?

פוקד עקרות

מספרים אודות תלמיד חכם, ר' פייבל, שלא זכה בבנים למעלה מ-20 שנה מאז נישואיו.

פעם אחת בליל ההילולא של הרב חיים בן עטר זי"ע ראתה אישתו את האור החיים הקדוש בחלומה, וסיפרה האישה את החלום לבעלה, אך הוא לא התפעל מהחלום. לאחר מכן סיפרה את החלום לשכנתה, והיא יעצה לה שתלך לאדמו"ר מבעלז, שהיה גר מרחק שני בניינים מביתם, ותספר לו את החלום ובתוך כך תבקש את בקשתה.

הלכה אותה אישה ונכנסה לרבי מבעלז, וכאשר סיפרה על כך לרבי, ציווה עליה הרב שתיסע עוד באותו היום (יום ההילולא) לציונו של האור החיים הקדוש בהר הזיתים, ותאמר שם את כל ספר התהילים ולאחר מכן לבקש שהצדיק ימליץ טוב בעדה, ותבטיח לאור החיים הקדוש שאם תלד בן זכר, תקרא את שמו על שם רבנו חיים בן עטר.

ואכן בדיוק לשנה הבאה בט"ו בתמוז, יום ההילולא, נולד להם בן וקראו אותו בשם "חיים", והוא הבן היחיד שלהם.

האור החיים הקדוש נפטר במוצאי שבת ט"ו בתמוז שנת תק"ג והוא בן 47 שנה בלבד, פחות משנה לאחר עלייתו לירושלים. נקבר בשיפולי הר הזיתים יחד עם שתי נשיו, והישיבה שלו עברה לעדת האשכנזים בירושלים.

זכותו תגן עלינו אמן.

לוי' שיעורים בכפר ביל"ו ב':

- יום ב': שיעור בשינויות** - לימוד סדר מועד, שעה: 21:00. השיעור מתקיים בבית משפחת טאייב.
- יום ג': שיעור בספר התנ"א** - מפי הרב מאיר הכהן, שעה: 21:00. השיעור מתקיים בבית הכנסת בכפר ביל"ו ב'.
- יום ה': שיעור פרשת שבוע** - שניים מקרא ואחד תרגום. שעה: 20:30, השיעור מתקיים בבית הכנסת בכפר ביל"ו ב'.
- שבת קודש: שיעור רש"י** - כ-20 דקות לפני תפילת מנחה.

לוי' תפילות בשבת:

- מנחה ערב שבת: 19:25
- שחרית: 9:00
- מנחה: 18:45
- סעודה שלישית: 19:15
- ערבית מוצ"ש: 20:25

לפרטים על זמני שיעורים ותפילות:
 בטל: 050-3503025

רבי חיים בן משה אבן עטר (1696-1743) הידוע בכינוי "אור החיים הקדוש" פרשן מקרא, מקובל ופוסק הלכה. מחבר פירוש המקרא "אור החיים".

רבנו חיים בן עטר, בעל ה"אור החיים" נולד בשנת ה' תנ"ו בעיר סאלי במרוקו לאביו הרב ר' משה בן הגאון הקדוש מוה"ר חיים ממשפחה מעוטרת מגולי ספרד, וקיבל את תורתו מאבי אביו, שעל שמו הוא נקרא, כדבריו בהקדמתו לספרו "חפץ ה'": "ושבתי ללמוד תורה מפי מורי ורבי, הרב המפורסם אדוני זקני מורי, אשר נודע בשערים שמו המופלג, החסיד העניו כמוהר"ר חיים בן עטר זלה"ה אשר מימיו שתיתי באר מים חיים, ובין ברכיו גודלתי, ובחיקו ישבתי, מיום היותי, לשאוב מדבריו הטובים, ומרוב חסידות, כמעט אני אומר, שלא עבר עליו חצי לילה בשינה, אפילו לילי תמוז, מלקונן ולספוד כאישה אלמנה, על חורבן בית אלוקיני, בבכי גדול, ולהשלים כל הלילה בתלמוד, עימי וכיוצא בי מיוצאי חלציו".

כבר אז, בהיותו קטן, נשבע "אור החיים" כי כאשר יגדל ישאף בכל כוחו להחזיר את עטרת ישראל ליושנה. כאשר בגר חיים והיה לנער הצטרף אל סבו ולמד עמו תורה עד עלות השחר.

רעיון לשולחן שבת

"הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב"

מעשה בבעל שם טוב שחזר מהמקווה, ועברו על ידו חבורה של ישמעאלים, שנראה היה כי מתכוונים לפגוע בו. בינתיים שמע הבעש"ט את אחד הפרחחים אומר לחברו: "היזהר מהיהודי הזה שלא יגע בך ויטמא אותך". אמר על כך הבעש"ט: "זה פירוש הכתוב 'הן עם לבדד ישכון' - זה שעם ישראל יכול להישאר בהתבודדותו בייחודו ובקדושתו, למרות שהוא מעורב בין האומות. 'ובגויים לא יתחשב' - מפני שלא מחשיבים אותו, שמביטים עליו כיצור שפל 'הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב' ואינם רוצים שנתחבר עימם". "זה מזלנו" הוסיף, "שאלמלא כן מי יודע אם היה עוד יהודי בנמצא" (מתוך ידגל מחנה אפרים).

"הן עם לבדד ישכון" - מדוע צריכים את המילה "הן", מה באה לומר? **תשובה:** כל האותיות מתחברות עם אותיות אחרות לשלם (10 או 100) חוץ משתי אותיות אלו: 'ה' (5) ו-'ו' (10). $10 = 1 + 9$, $10 = 2 + 8$, $10 = 3 + 7$, $10 = 4 + 6$, $100 = 10 + 90$, $100 = 20 + 80$, $100 = 30 + 70$... רק האותיות 'ה' ו-'ו', כדי להגיע לשלמות יצטרכו להתחבר עם עצמן. ה+ה = $5+5=10$, ו+ו = $10+10=20$. כך אמר הקב"ה: "כשם שעשתי האותיות הללו אינן יכולות להזדווג על כל האותיות אלא לעצמן כך ישראל אינם יכולים להידבק על כל עובדי כוכבים ומזלות אלא לעצמן..." (שמות רבה)

"עין זימים היא למוזיקים בזה - ותומכיה מאושר"

ואלה יעמדו על הברכה: גל בן דינה, מוריה בת בת-שבע, גל בן ציון, רון בן יגאל, יגאל בן סעדיה, בת שבע בת סעדיה, מנדי בן ימימה, יונתן בן לאה, שרית בת תמר, מישל בן שושנה, שרונה בת אילנה, בת ציון בת לאה.